

SPIS TREŚCI

WSTĘP 5

CZĘŚĆ PIERWSZA

Demograficzne, prawno-polityczne,
gospodarczo-społeczne i kulturalne
wyznaczniki sprawy ukraińskiej

ROZDZIAŁ I.

Położenie ekonomiczno-społeczne, sytuacja prawna
ludności ukraińskiej i polskie programy polityki wobec
tej mniejszości 19

1. Liczba i rozmieszczenie ludności ukraińskiej 19
2. Warunki gospodarcze i społeczne w województwach
wschodnich 24
3. Status prawno-polityczny mniejszości ukraińskiej 35
4. Stanowisko polskich stronnictw politycznych w kwestii
ukraińskiej 44

ROZDZIAŁ II.

Ukraińskie instytucje i organizacje polityczne,
kulturalno-społeczne i gospodarcze 53

1. Główne kierunki polityczne w ukraińskim ruchu narodowym 53
2. Spółdzielczość główną formą organizacji ukraińskiego życia
gospodarczego 80
3. Ukraińskie instytucje kulturalno-społeczne 84
4. Kościół Greckokatolicki a kwestia ukraińska 94
5. Prawna i materialna sytuacja Kościoła Prawosławnego
oraz jego wewnętrzny konflikt narodowy jako część składowa
kwestii ukraińskiej 100

CZĘŚĆ DRUGA

Sprawa ukraińska w Sejmie

ROZDZIAŁ III.

Przebieg i wyniki wyborów do Sejmu i Senatu
w listopadzie 1922 r. na ziemiach zamieszkanym
przez ludność ukraińską 117

1. Wybory dalszym krokiem w kierunku faktycznej
i formalnej inkorporacji Galicji Wschodniej 117
2. Stanowisko ukraińskich ugrupowań politycznych w Galicji
Wschodniej wobec wyborów 121
3. Działania rządu w kierunku przełamania biernego i czynnego
bojkotu wyborów przez ludność ukraińską 132
4. Wyniki wyborów w Galicji Wschodniej 135
5. Walka stronnictw o wyborcę ukraińskiego na Wołyniu,
Polesiu, Podlasiu i Chełmszczyźnie 140
6. Sukces wyborczy „szesnastki” 147
7. Ogólnopolityczny bilans wyborów na ziemiach zamieszkanym
przez ludność ukraińską 150

ROZDZIAŁ IV.

Formowanie się organizacyjne i polityczne
Ukraińskiej Reprezentacji Parlamentarnej.
Konfrontacja sił na forum Sejmu
(listopad 1922—maj 1923) 153

1. Charakter oraz pierwsza forma organizacyjna ukraińskiej
grupy poselskiej 153
2. Próba programowego samookreślenia
Ukraińskiego Klubu Sejmowego 157
3. Sprawy ukraińskie na forum Sejmu po raz pierwszy.
Sukces prawicy i „Piasta” w walce o pięćdziesięciomiliardowy
kredyt dla osadników wojskowych 164
4. Sprawa Kościoła Prawosławnego w Sejmie 170
5. Przyczyny przejścia klubu ukraińskiego do opozycji wobec
rządu oraz powstanie frakcji socjalistycznej 173

ROZDZIAŁ V.

Zwycięstwo programu nacjonalistycznego w polityce
rządu i na forum sejmowym. Krystalizacja lewicy
Ukraińskiej Reprezentacji Parlamentarnej
(czerwiec 1923—luty 1924) 191

1. Program i praktyka rządu Witosa w dziedzinie polityki
narodowościowej 191
2. Dalsze zmiany w układzie sił w ukraińskim życiu
politycznym 195

3. Odbicie w Sejmie sytuacji materialnej, politycznej i kulturalnej ludności ukraińskiej w okresie rządów Witosa 203
4. Powstanie Ukraińskiego Klubu Socjaldemokratycznego 210

ROZDZIAŁ VI.

Próba kompromisu między prawicą i lewicą sejmową w sprawie ukraińskiej. Dalsze przegrupowania w Ukraińskiej Reprezentacji Parlamentarnej (marzec—listopad 1924) 215

1. Stanowisko rządu Grabskiego wobec kwestii ukraińskiej w pierwszej połowie 1924 r. 215
2. Ustawy o języku urzędowania aparatu administracyjnego i sądowego oraz o organizacji szkolnictwa na kresach wschodnich 220
3. Spór o drogi likwidacji stanu napięcia na kresach wschodnich 236
4. Próba wprowadzenia kalendarza gregoriańskiego w Kościele Prawosławnym źródłem konfliktu między masami ukraińskimi a episkopatem prawosławnym i władzą państwową 245
5. Ostateczne rozbitcie wewnętrzne Ukraińskiego Klubu Sejmowego. Połączenie się Ukraińskiego Klubu Socjaldemokratycznego ze Związkiem Proletariatu Miast i Wsi 248

ROZDZIAŁ VII.

Zaostrzenie się walki stronnictw na tle realizacji programów narodowościowych. Ostateczne ukształtowanie się oblicza politycznego klubu ukraińskiego (grudzień 1924—maj 1926) 254

1. Polityka narodowościowa rządu na przełomie 1924 i 1925 r. 254
2. Realizacja ustawy z 31 lipca 1924 r. o organizacji szkolnictwa na kresach wschodnich 257
3. Spór o uniwersytet ukraiński 261
4. Sprawa wydania sądom czterech posłów ukraińskich 269
5. Reforma rolna jako część składowa kwestii ukraińskiej 271
6. Nowy układ stosunków między episkopatem prawosławnym a posłami ukraińskimi 274
7. Walka o kierownictwo w Ukraińskim Klubie Sejmowym 275

ZAKOŃCZENIE 281

PRZYPISY 287

WYKAZ WAŻNIEJSZYCH SKRÓTÓW 358

WYKAZ ŹRÓDEŁ I LITERATURY 359

INDEKS NAZWISK 380